

รายวิชาศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

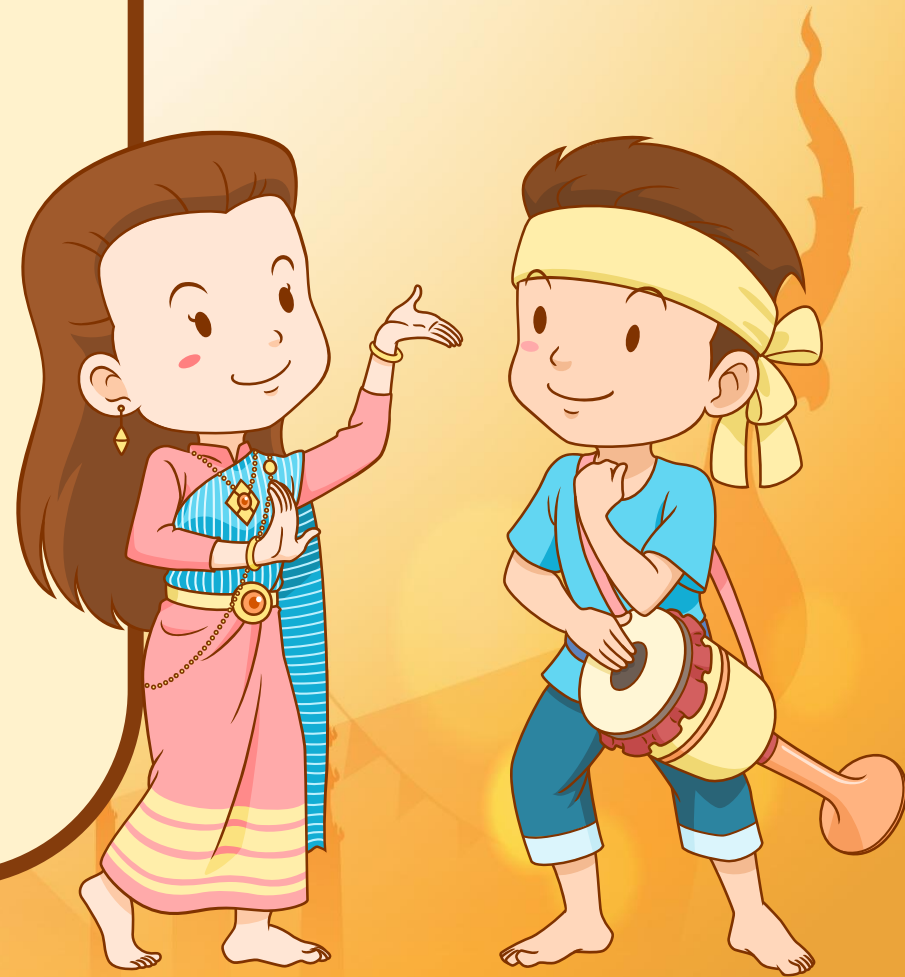
รหัสวิชา ศ๑๕๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เรื่อง ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ (๑)

ครูผู้สอน ปิยะณัฐ หนูรัตน์

จันทิมา อนุกุล

ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ (๑)

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของภาษาท่าทางนาฏศิลป์ได้
๒. นักเรียนฝึกปฏิบัติภาษาท่าทางนาฏศิลป์
๓. นักเรียนตระหนักและเห็นคุณค่าทางนาฏศิลป์

ทบทวนความรู้เดิม

ประสมเท้าเหลื่อม

ประเท้า

ยกเท้า

ก้าวเท้าหน้า

กระทุ้งเท้า

กระดกเท้า

ทบทวนการปฏิบัติ

ภาษาท่าทางนาฏศิลป์

ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ หมายถึง

เป็นการนำท่าทางต่าง ๆ และสีหน้าที่มีอยู่ตามธรรมชาติ เช่น คำพูด
กริยาอาการ อารมณ์ ความรู้สึก มาปฏิบัติเป็นท่าทางนาฏศิลป์ไทย
ที่มีความหมายแทนคำพูด ให้สอดคล้องกับจังหวะเพลง และการขับร้อง
การฝึกปฏิบัติ การฝึกหัดภาษาท่าจะต้องฝึกให้ถูกต้องตามแบบแผน
เพื่อสื่อความหมายได้โดยตรง ซึ่งจะทำให้ผู้ชมเข้าใจความหมายที่ผู้แสดง
ต้องการสื่อความหมายมากขึ้น

ที่มาของภาษาท่า ที่ใช้ในการแสดงนาฏศิลป์
แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท

๑. ภาษาท่าที่มาจากธรรมชาติ

๒. ภาษาท่าที่มาจากการประดิษฐ์โดยตรง

๑. ภาษาท่าที่มาจากธรรมชาติ

เป็นท่าทางที่ดัดแปลงมาจากท่าทางตามธรรมชาติของคนเรา แต่ปรับปรุงให้ดูสวยงามอ่อนช้อยมากยิ่งขึ้น โดยใช้ลักษณะ การรำรำเบื่องต้นมาผสมผสาน เช่น ท่ายิ้ม ท่าเรียก ท่าปฏิเสธ ท่าร้องไห้ ท่าดีใจ ท่าเสียใจ ท่าโกรธ เป็นต้น

๒. ภาษาท่าที่มาจากการประดิษฐ์โดยตรง

เป็นท่าทางที่ประดิษฐ์ขึ้น เพื่อให้ใช้กับคำร้องหรือ
คำบรรยาย ที่จะต้องแสดงออกเป็นท่ารำ เช่น
สวดสร้อยมาลา เป็นต้น

ภาษาทำเป็นสิ่งสำคัญที่ใช้ความหมาย ระหว่างผู้แสดงและผู้ชม
การแสดงนาฏศิลป์ เพราะทำให้ผู้ชมทราบว่าผู้แสดงกำลังสื่ออะไร
หรือกำลังมีอารมณ์อย่างไร

ภาษาทำสามารถแบ่งได้เป็น ๓ ลักษณะ คือ

๑. ภาษาทำที่ใช้แทนคำพูด
๒. ภาษาทำที่ใช้แทนกริยาอาการ
๓. ภาษาทำที่ใช้แสดงอารมณ์ ความรู้สึก

๑. ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ที่ใช้แทนคำพูด เช่น จัน เธอ ท่าน
ปฏิเสธ ทำเรียก ทำไป

๒. ภาษาท่าทางนาฏศิลป์อริยาบทหรือกิริยาอาการ เช่น ทำยืน
ทำเดิน ทำนั่ง

๓. ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ที่ใช้แสดงอารมณ์ความรู้สึก เช่น ดีใจ
เสียใจ โกรธ เศร้าโศก

ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ ที่ใช้แทนคำพูด

ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ที่ใช้แทนคำพูด

๑. ท่าตัวเรา	๓. ท่าท่าน	๕. ท่าไป
๒. ท่าเธอ	๔. ท่าเรียก	๖. ท่าปฏิเสธ

ท่าตัวเรา

ใช้มือซ้ายจับเข้าหาอก เอียงศีรษะ
ไปทางขวา ส่วนมืออีกข้าง ให้เท้าเอว
หรือจับหลังก็ได้

ท่าเธอ

ใช้มือข้างใดข้างหนึ่งชี้ ปลายนิ้วไปยัง
บุคคลนั้น ส่วนมืออีกข้าง ให้เท้าเอวหรือ
จีบหลังก็ได้

ท่าท่าน

ยกมือข้างใดข้างหนึ่ง ในลักษณะมือ
แบและสับสันมือลงเล็กน้อย ส่วนมือ
อีกข้าง ให้เท้าเอวหรือจีบหลังก็ได้

ท่าเรียก

ทำมือในลักษณะตั้งวงบน กดข้อมือ
และปลายนิ้วทั้ง ๔ ลงเข้าหาตัว มืออยู่
ระดับหน้า ส่วนมืออีกข้าง ให้เท้าเอว
หรือจีบหลังก็ได้

ท่าไป

ใช้มือใดมือหนึ่งจับเข้าหาตัว
แล้วม้วนจับออกแบมือเป็นตั้งวง ส่วนมือ
อีกข้าง ให้เท้าเอวหรือจับหลังก็ได้

ท่าปฏิเสธ

ตั้งมือด้านหน้าหรือด้านข้างและส่าย
ปลายมือพร้อมทั้งส่ายหน้าเล็กน้อย
ส่วนมืออีกข้าง ให้เท้าเอวหรือจีบหลังก็ได้

สาธิตการปฏิบัติ

ขั้นปฏิบัติ

คำชี้แจง : กิจกรรมนักเรียน

ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มหรือจับคู่
ฝึกปฏิบัติภาษาท่าทางนาฏศิลป์

คำชี้แจง : บทบาทครูปลายทาง

ให้ครูปลายทางช่วยแนะนำการฝึก
ปฏิบัติภาษาท่าทางนาฏศิลป์
ของนักเรียน

สรุป การเรียนรู้สำหรับวันนี้

ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ หมายถึง

เป็นการนำท่าทางต่างๆ และสีหน้าที่มีอยู่ตามธรรมชาติ เช่น คำพูด
กริยาอาการ อารมณ์ ความรู้สึก มาปฏิบัติเป็นท่าทางนาฏศิลป์ไทย
ที่มีความหมายแทนคำพูด ให้สอดคล้องกับจังหวะเพลง และการขับร้อง

ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ที่ใช้แทนคำพูด เช่น ฉัน เธอ ท่าน ปฏิเสธ
ท่าเรียก ท่าไป

บทเรียนในครั้งต่อไป

เรื่อง ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ (๒)

